

นวัตกรรมการศึกษา

ชื่อเรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้จัดทำ นางสาวจิราพร พรหมดี

โรงเรียน ยางชุมน้อยพิทยาคม

ปีการศึกษา 2563

ประเภทนวัตกรรม

ด้านบริหารจัดการ

ด้านหลักสูตร

ด้านจัดการเรียนรู้

ด้านสื่อและเทคโนโลยี

ด้านวัดและประเมินผล

1. หลักการ

การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนา การศึกษาที่มีคุณภาพสามารถสร้างเยาวชนให้มีศักยภาพ พร้อมที่จะดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 ได้ และการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 คือ การศึกษาที่หล่อหลอมให้เยาวชนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และทักษะสำหรับพลเมืองและพลโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา การค้นคว้าและผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving Skills) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking Skills) ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มแบบร่วมมือเพื่อให้ประสบความสำเร็จ (Collaborative Skills) ทักษะการสื่อสารทั้งการอ่าน ฟัง พูด เขียน ตรงประเด็น เข้าใจง่าย มีคุณภาพ (Communicative Skills) ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ ดำเนินชีวิต และสร้างสรรค์นวัตกรรม (Computing Skills) ทักษะอาชีพและการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพมีความสุข (Career and Life Skills) และทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม (Cross-Cultural Skills) การศึกษาที่ได้มาตรฐานนี้จึงสามารถพัฒนาคนให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และสามารถพัฒนาประเทศให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ก้าวสู่เวทีโลกในศตวรรษที่ 21 ได้

เป้าหมายหลักของการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มี คุณภาพ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญของงามของบุคคลและสังคม โดยถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์ ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ ความรู้อันเกิดจากการ จัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553) การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม วัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ มีเจตคติต่อวิชาชีพครูที่ดี มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงโดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะแห่งอนาคตใหม่ที่ครูควรมีทักษะและคุณลักษณะที่รองรับเข้าถึงเพื่อสร้างนวัตกรรมบริหารจัดการชั้นเรียนแนวใหม่ ในอันที่จะพัฒนาผู้เรียนที่เยาวชนในยุคใหม่ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องหลักการจัดการศึกษาตาม มาตรา 22 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

จากเป้าหมายหลักของการพัฒนาการศึกษาของประเทศดังที่กล่าวมาข้างต้น ข้าพเจ้าได้มาวิเคราะห์ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา เห็นถึงสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่ยังอยู่ในรูปแบบเดิม ที่คุณครูเป็นผู้บรรยาย สอนโดยการบรรยาย ทำให้นักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ นักเรียนขาดทักษะในการแก้ปัญหา ขาดแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ นักเรียนติดโทรศัพท์ ติดเกม ติดโซเชียลมีเดียมากเกินไป และนักเรียนต้องการ การเรียนรู้แบบใหม่ที่ต่างรูปแบบเดิม จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ที่ทันสมัยน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจรายวิชาประวัติศาสตร์มากขึ้น จึงได้จัดรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอนมาใช้ประยุกต์รวมกับการเรียนที่อาศัยเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาททำให้มีความน่าสนใจมากขึ้นเช่น ศึกษาแหล่งเรียนรู้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นของตนเอง และให้นักเรียนได้ออกแบบนำเสนอผลงานด้วยตนเองผ่านวิดีโอและลงสื่อโซเชียลมีเดีย และให้นักเรียนได้สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถลิงค์ความรู้เข้าสู่เว็บไซต์ได้อย่างง่ายดาย จึงทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้นโดยไม่ต้องท่องจำ นักเรียนมีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทยอันเป็นรากฐานวัฒนธรรมของตนเอง มีความภูมิใจในผลงานของตนเอง และมีความรับผิดชอบหน้าที่

2. วัตถุประสงค์

- 2.1.1 เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล
- 2.1.2 เพื่อพัฒนานักเรียนให้เข้าใจและค้นพบความถนัดของตนเอง
- 2.1.3 เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง
- 2.1.4 เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง

3. วิธีดำเนินการ

3.1 กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน ผ่านโมเดลจำลองหลักฐานทางประวัติศาสตร์

การดำเนินงานตามกิจกรรม PDCA	ลำดับขั้นตอน	วิธีการทางประวัติศาสตร์	กิจกรรมที่ปฏิบัติ
1.ขั้นเตรียมการ (Plan)	-	-	1.1 ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่อิงหลักสูตรแกนกลางการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่21 1.2 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ นำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

			1.3 ผู้เรียนวางแผนตามกระบวนการศึกษาตามรูปแบบการศึกษาด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน
2. ชั้น ดำเนินการ (Do)	ขั้นตอน ที่ 1	การกำหนดเรื่องที่จะศึกษา	2.1 ผู้เรียนวางแผนกิจกรรมตามกระบวนการศึกษาตามรูปแบบการศึกษาด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเรื่องที่จะศึกษา
	ขั้นตอน ที่ 2	การรวบรวมข้อมูล	2.2 ผู้เรียนได้หัวข้อที่จะศึกษาแล้วซึ่งเป็นหัวข้อตามที่ลงมติในกลุ่ม) และให้ผู้เรียนได้ไปสืบค้นข้อมูลเรื่องที่จะศึกษา โดยศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตนเอง สัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้รู้ หนังสือประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง หนังสือเรียน อินเทอร์เน็ต และห้องสมุด รวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด
	ขั้นตอน ที่ 3	ประเมินคุณค่าของหลักฐาน	2.3 หลังจากที่ได้หลักฐานมาเรียบร้อยแล้ว (หลักฐานที่ได้มาเป็นจริงหรือเท็จเพียงใดให้คัดแยกออก และเลือกเอาเฉพาะข้อมูล ที่น่าเชื่อถือมีแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือมากที่สุด)
	ขั้นตอน ที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูล(การนำข้อมูลมาคัดแยกและจัดให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการเรียบเรียงและนำเสนอ)	2.4 ขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะนำหลักฐานที่ตนเองและสมาชิกในกลุ่มที่ได้ศึกษา มาแล้วเป็นข้อมูลที่เป็นข้อมูลจริงและน่าเชื่อถือมากที่สุดมาวิเคราะห์สังเคราะห์และจัดหมวดหมู่
	ขั้นตอน ที่ 5	การเรียบเรียงและนำเสนอ (นำเสนอผลงาน)	2.5 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ มาเรียบเรียงเพื่อสร้างการนำเสนอข้อมูลผ่านวิดีโอ แล้วนักเรียนจะต้องอัปโหลดวิดีโอลงโซเชียลมีเดีย เช่น YOUTUBE และสร้างคิวอาร์โค้ดซึ่งเป็นลิงค์เข้าสู่เว็บไซต์วิดีโอ เรื่องที่กลุ่มตนเองนำเสนอและสามารถลิงค์เข้าเว็บไซต์ได้ง่ายดาย เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ที่ชอบความตื่นเต้นและชอบใช้เทคโนโลยี
3. ชั้น ตรวจสอบ และ ประเมินผล การพัฒนา (Check)	-	-	3.1 นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน จากครูพี่เลี้ยง 3.2 ดูผลงานที่ปรากฏจากวิดีโอนำเสนอ และประเมินผลงาน ผลทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน 3.3 สัมภาษณ์นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ขั้นสรุป และ รายงาน (Action)	-	-	4.1 สรุปอภิปรายปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน 4.2 ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
--	---	---	--

3.2 การดำเนินงานตามกิจกรรม (ตามวง PDCA)

1. ขั้นเตรียมการ (Plan)

1.1 ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่อิงหลักสูตรแกนกลางการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.2 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ นำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

1.3 ผู้เรียนวางแผนตามกระบวนการศึกษาตามรูปแบบการศึกษาด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน

2. ขั้นดำเนินการ (Do)

2.1 ผู้เรียนวางแผนกิจกรรมตามกระบวนการศึกษาตามรูปแบบการศึกษาด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเรื่องที่จะศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมข้อมูล (ตามหัวข้อที่ลงมติในกลุ่ม)

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินคุณค่าของหลักฐาน (หลักฐานที่ได้มาเป็นจริงหรือเท็จเพียงใดให้คัดแยกออก และเลือกเอาเฉพาะข้อมูลที่น่าเชื่อถือมีแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือมากที่สุด)

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

(การนำข้อมูลมาคัดแยกและจัดให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการเรียบเรียงและนำเสนอ)

ขั้นตอนที่ 5 เรียบเรียงและนำเสนอ (นำเสนอผลงาน)

- รูปแบบการนำเสนอผลงานเป็นรูปแบบการนำเสนอวิดีโอลงในยูทูปและสร้างคิวอาร์โค้ด

2.2 ให้นักเรียนทุกคน ทำแบบทดสอบ หลังจากกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยเพื่อประเมินผลการเรียนรู้

3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนา (Check)

3.1 นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน จากครูนิเทศก์การสอน

3.2 ดูผลงานที่ปรากฏ และประเมินผลงาน ผลทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน

3.3 สัมภาษณ์นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ขั้นสรุปและรายงาน (Action)

4.1 สรุปอภิปรายปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

4.2 ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. สรุปผล

4.1 ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

1. นักเรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล
2. นักเรียนมีความเข้าใจและค้นพบความถนัดของตัวเอง
3. นักเรียนมีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง
4. นักเรียนมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง
5. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 80
6. นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นการเรียนมากขึ้น

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้รับความรู้ ฝึกทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสม
2. นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในวิชาประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง
3. นักเรียนมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนมากขึ้น
4. นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
5. การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนทำให้ความยั่งยืนจะส่งผลที่ดีต่อไป

ในอนาคต

6. บรรณานุกรม

- สถาบันสังคมศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.//(2563).//แนวทางการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น.//
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ พว.//(2562).//หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานเล่ม1 ประวัติศาสตร์ไทย: เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ม.4-6.//(หน้า33-39)

-แบบฟอร์ม Flowchart/Model-

ชื่อเรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ประเภทนวัตกรรม ด้านจัดการเรียนรู้

ผู้จัดทำ นางสาวจิราพร พรหมดี

โรงเรียน ยางชุมน้อยพิทยาคม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

ผลงานนักเรียน

โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น กูแก้วสี่ทิศ วัดบ้านหว้าน อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2

ตัวอย่างผลงาน ลิงค์ QR CODE

กลุ่มที่ 1

กลุ่มที่ 2

ผลงานนักเรียนม.4.(ห้องที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ)

ตัวอย่าง ผลงาน ม.4/1

ตัวอย่าง ผลงาน ม.4/3

ตัวอย่าง ผลงาน ม.4/4

บันทึกการเดินทาง ตามรอย ประวัติศาสตร์ไทย

กุ้งแก้วสิทธิ์

บ้านห้วยน้ำ อ.ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ

รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส31121

ครูผู้สอน นางสาวจิราพร พรหมดี

(นำรูปถ่ายหลักฐานทางประวัติศาสตร์ติดลง)

ผู้ร่วมเดินทาง

1. ชื่อ.....เลขที่.....
 2. ชื่อ.....เลขที่.....
 3. ชื่อ.....เลขที่.....
 4. ชื่อ.....เลขที่.....
 5. ชื่อ.....เลขที่.....
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

(นำรูปถ่ายหลักฐานทางประวัติศาสตร์ติดลง)

(นำรูปถ่ายภาพสมาชิกร่วมกับโบราณสถานติดลง)

